

La Tora avant Salomon: un puits profond et inaccessible.

La parabole, levier de la compréhension

La porte d'accès à la Tora

Le Midrach nous enseigne que l'intelligibilité de la Tora vient de notre faculté à utiliser l'art de la parabole.

C'est elle qui a la capacité de rapprocher de notre entendement les choses qui lui sont à priori éloignées.

קהלת פרק יב

וְיִתֵּר שְׁהִיָּה קְהֵלֶת חָכָם עוֹד לְמַד-דַּעַת אֶת-הָעַם וְאִזֵּן וְחָקֵר תִּקְוֵן מְשָׁלִים הַרְבֵּה

שיר השירים רבה (וילנא) פרשה א

ויותר שהיה קהלת חכם עוד למד דעת את העם ואזן וחקר תקן משלים הרבה. ואזן דברי תורה וחקר דברי תורה עשה אזנים לתורה, ואת מוצא שעד שלא עמד שלמה לא היתה דוגמא, רב נחמן תרתין רב נחמן אמר לפלטין גדולה שהיו בה פתחים הרבה וכל שהיה נכנס בתוכה היה טועה מדרך הפתח, בא פקח א' ונטל הפקעת ותלאה דרך הפתח היו הכל נכנסים ויוצאין דרך הפקעת, כך עד שלא עמד שלמה לא היה אדם יכול להשכיל דברי תורה וכיון שעמד שלמה התחילו הכל סוברין תורה...

א"ר חנינא לבאר עמוקה מלאה מים והיו מימיה צוננין ומתוקים וטובים ולא היתה בריה יכולה לשתות ממנה בא אדם א' וספק לה חבל בחבל משיחא במשיחא ודלה ממנה ושתה התחילו הכל דולין ושותין, כך מדבר לדבר ממשל למשל עמד שלמה על סודה של תורה דכתיב (משלי א) משלי שלמה בן דוד מלך ישראל ע"י משלותיו של שלמה עמד על ד"ת ורבנן אמרין אל יהי המשל הזה קל בעיניך שע"י המשל הזה אדם יכול לעמוד בד"ת, משל למלך שאבד זהב מביתו או מרגליות טובה לא ע"י פתילה כאיסר הוא מוצא אותה כך המשל הזה לא יהיה קל בעיניך שע"י המשל אדם עומד על ד"ת, תדע לך שהוא כן שהרי שלמה ע"י המשל הזה עמד על דקדוקיה של תורה

Ecclésiaste, chapitre 12

9) Et plus encore que Kohélet était sage, il enseigna au peuple la connaissance, et il équilibra [la Tora], fit des recherches, et institua de nombreuses paraboles.

Midrach Chir hachirim Raba paracha 1

Et plus encore que Kohélet était sage, il enseigna au peuple la connaissance, et il équilibra [la Tora], fit des recherches, et institua de nombreuses paraboles.

Il équilibra – les paroles de Tora

Il fit des recherches – sur les paroles de Tora ; il fit des anses à la Tora.

Et tu peux voir qu'avant Salomon, il n'existait pas de paraboles. Rav Nahman dit: on peut comparer cela à un grand palais avec de nombreuses portes. Au point où tout celui qui entrait s'y perdait. Jusqu'à ce que vienne un homme intelligent et mette un signe distinctif à la porte. De la même manière, **avant que ne vienne Salomon aucun homme n'était capable de donner une forme intelligible à la Tora.** Et depuis Salomon, tous ont commencé à penser la Tora...

Rabbi Hanina dit: on peut comparer cela à un puits profond rempli d'eau douce et fraîche duquel aucun homme ne pouvait boire. Jusqu'à ce qu'un homme vienne et attache une corde à l'autre et qu'il soit capable de puiser. Du coup, tout le monde a pu puiser et se désaltérer. De la même façon, en attachant une parole à l'autre, une parabole à l'autre, Salomon a atteint le secret de la Tora tel qu'il est écrit : *"Paraboles de Salomon fils de David Roi d'Israël"*. Par ses paraboles, Salomon s'est tenu sur les paroles de Tora.

Les Sages disent: que la parabole ne soit pas légère à tes yeux car c'est par elle qu'un homme peut se tenir sur les paroles de Tora. A l'exemple d'un roi qui aurait perdu de l'or ou une pierre précieuse dans sa maison ; n'est-ce pas que c'est par une mèche d'un sou qu'il peut la retrouver ? C'est donc par la parabole que l'on se tient sur les paroles de Tora. Et constate bien qu'il en est ainsi puisque c'est par ce biais-là que Salomon s'est tenu sur les points minutieux de la Tora..